

[Scroll to top](#)

(/)

NOVOSTI (/HR/NOVOSTI/) ČASOPIS (/HR/CASOPIS/AKTUALNI-BROJ/) Dvije moćne tehnologije:
KONFERENCIJE (/HR/KONFERENCIJE/) KATALOG TURNOVA (/HR/KATALOG-TURNOVA/TELESNA-ZASTITA/) video i radar.
MARKETING (/HR/MARKETING/) IMPRESSUM (/HR/IMPRESSUM/)

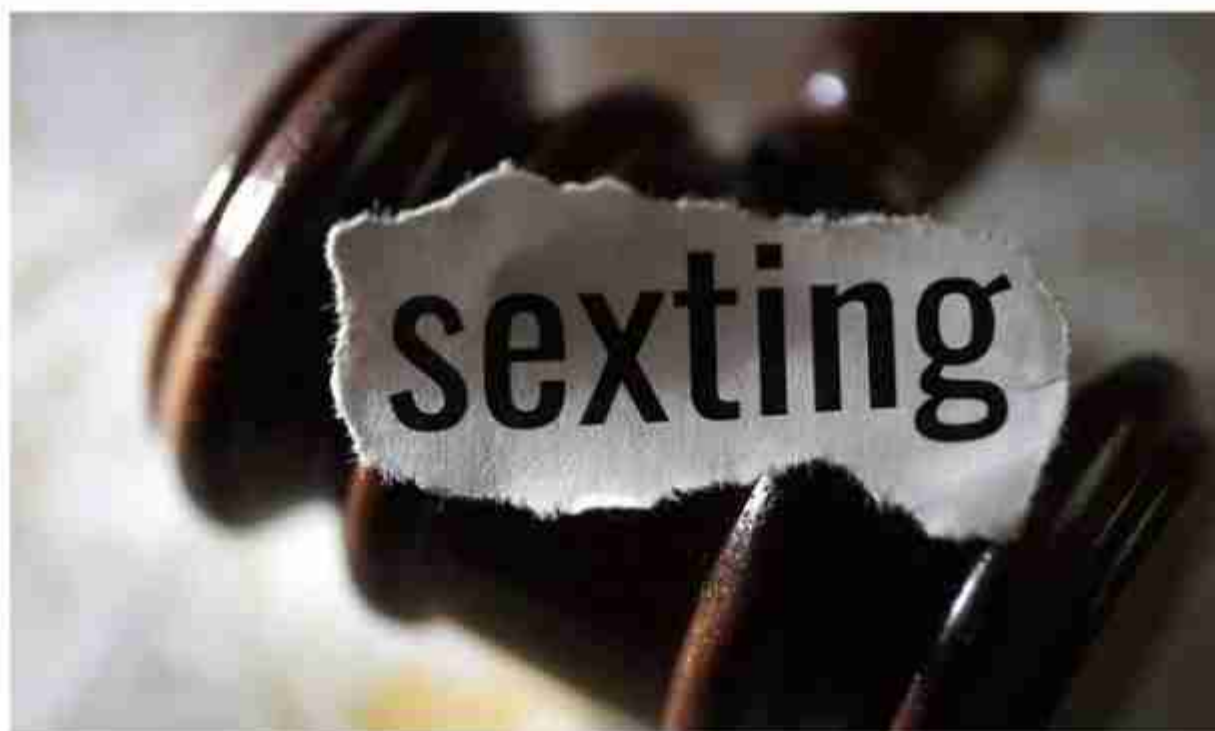
(<https://www.axis.com/products/axis-q1656-le/support>)

NADZOR JAVNIH POVRŠINA I ZAŠTITA PERIMETRA

28. 11. 2023.,
HOTEL ZONAR, ZAGREB

(<https://zastita.info/hr/konferencije/nadzor-javnih-povrsina-i-nadzor-perimetra/o-konferenciji/>)

22.8.2023.

Sexting nije nevini flert

Distribucija intimnih slika i videozapisa bez pristanka može se dogoditi u različitim situacijama koje uključuju i odrasle i mlade, uključujući prekid veze i internetsko zlostavljanje. Tijekom veze partneri mogu razmjenjivati ili snimati svoje intimne fotografije za osobnu upotrebu, ali kada se veza prekine, jedan od bivših partnera može dati/distribuirati intimne slike obitelji, prijateljima, poslodavcima, novim partnerima ili mogu postavljati takve slike online kako bi se osvetili bivšem partneru.

Mladi ljudi sve više sporazumno razmjenjuju intimne slike, koje kasnije mogu postati materijal za

Scroll to top

ponižavajuće online napade koji spadaju u domenu internetskog nasilja, a te se slike brzo i često nekontrolirano šire. Sve to dovodi do povrede privatnosti prikazane osobe koju se stavlja u neugodan i ponižavajući položaj.

Riječ je o praksi sexting i podrazumijeva primanje ili slanje golih ili polugolih slika, slika donjeg rublja i seksi fotografija, poruka ili videa. Primanje ili slanje poruka se najčešće odvija putem mobitela, ali i putem društvenih mreža i aplikacija. Izmjenjuju se između prijatelja, cura ili dečka nekog kog su mladi upoznali online. Iako ponekad dijeljenje takvih fotografija i poruka djeluje kao nevini flert, šala ili igra, njihovo slanje može imati itekako ozbiljne posljedice. Materijali se mogu naći posvuda i mogu ih vidjeti svi, a mogu i poslužiti kao sredstvo ucjenjivanja. Jednom kada ovi sadržaji postanu dostupni svima, nemoguće ih je kontrolirati. Stoga je važno imati uvid u moguće posljedice sextinga i ponašati se tako da do njih ne dođe.

Čak 77 posto ispitanika poslalo sext

Godine 2023. oko 77 posto ispitanika u dobi od 19 godina i više poslalo je sext u Sjedinjenim Državama, dok je oko 88 posto primilo sext. Dok je udio ljudi koji su primali i slali sextove porastao, osobito od 2014., udio ljudi koji su dijelili sextove ostao je relativno stabilan, na oko 18 posto. Jopš jedno nedavno istraživanje u SAD-u pokazalo je da u dobi od 18 do 54 godine, svaki deseti partner prijetio je izlaganjem intimnih fotografija svojih bivših na internetu, a prema istraživanju, te su prijetnje izvršene u 60 posto slučajeva. Što se tiče mladih ljudi, internetska anketa od 1280 ispitanika (653 tinejdžera u dobi od 13-19 godina i 627 mladih odraslih osoba u dobi od 20-26 godina) koju je naručila Nacionalna kampanja za sprječavanje tinejdžerske i neplanirane trudnoće pokazala je da je 20 posto tinejdžera i 33 posto mladih osoba poslalo svoje gole slike putem SMS-a ili e-pošte.

Sexting je, bez sumnje, rastući fenomen među tinejdžerima i odraslima. Jer, još samo prije nekoliko godina statistike su pokazivale da je otprilike svaki sedmi tinejdžer poslao takav sadržaj, dok ga je svaki četvrti primio. Dodatno, 15 posto odraslih u dobi od 18 do 24 godine izjavilo je da je poslalo sext, dok ih je 28 posto primilo jedan. Nadalje, gotovo polovica svih tinejdžera i mladih odraslih izjavila je da je primila seksualno sugestivne slike ili poruke od nekoga drugog.

Ranija studija objavljena u američkom časopisu Archives of Pediatric and Adolescent Medicine koja je anketirala 948 učenika srednjih škola u Teksasu, također je otkrila da je 28 posto ispitanika bilo uključeno u sexting. Još jedna ranija studija 606 učenika srednjih škola u jednoj privatnoj američkoj školi, otkrila je da je gotovo 20 posto poslalo seksualno eksplicitnu sliku sebe, a da je 25 posto navelo da je takvu sliku prosljedio netko drugi.

Vidimo da brojke rastu i da je sexting daleko raširen trend među adolescentima, koji očito ne shvaćaju mnoge rizike u koje se upuštaju kad nekome pošalju svoju obnaženu fotografiju. Iako se sexting može činiti kao bezopasna aktivnost, u velikom broju slučajeva ima ozbiljne posljedice. Važno je da roditelji i nastavnici podjednako razumiju prevalenciju i potencijalne rizike povezane sa

[Scroll to top](#)

sextingom kako bi mogli bolje educirati djecu o tome kako najbolje postupiti u takvim situacijama ako do njih dođe. Jer posljedice mogu varirati od osobnih problema kao što su emocionalni stres i problemi u vezi do pravnih posljedica kao što je optužba za dječju pornografiju ili suočavanje s drugim kaznenim prijavama povezanim s distribucijom eksplicitnih slika maloljetnika.

Sexting se ne smatra zločinom ako se radi između dvije odrasle osobe koje su pristale na to. Međutim, smatra se nezakonitim ako bi jedna od strana koja je dala pristanak zatim koristila seksualno eksplicitne slike bez dopuštenja druge osobe. Ovo je općenito poznato kao "pornografija iz osвете", a postoje i zakoni koji to zabranjuju.

Što kaže hrvatsko zakonodavstvo?

Pravne implikacije sextinga, osobito kada su uključena djeca, kao i rizik da slike dospiju u pogrešne ruke, bez sumnje, postoje. Zbog ovih rizika postoji zakonodavstvo koje pomaže u zaštiti djece od toga da postanu žrtve sextinga. Idemo vidjeti što kaže hrvatsko zakonodavstvo.

Kako za Zaštitu pojašnjava odvjetnik Dominik Musulin iz Odvjetničkog društva Musulin i suradnici d.o.o., izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN 84/2021), koje su stupile na snagu u srpnju 2021. godine, kao kazneno djelo regulirano je djelo zlouporabe snimke spolno eksplicitnog sadržaja. Tako je člankom 144.a važećeg Kaznenog zakona propisano da tko zlouporabi odnos povjerenja i bez pristanka snimane osobe učini dostupnim trećoj osobi snimku spolno eksplicitnog sadržaja koja je snimljena uz pristanak te osobe za osobnu uporabu i na taj način povrijedi privatnost te osobe, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

„Jednakom kaznom zatvora do jedne godine kaznit će se tko uporabom računalnog sustava ili na drugi način izradi novu ili preinači postojeću snimku spolno eksplicitnog sadržaja i tu snimku uporabi kao pravu te time povrijedi privatnost osobe na toj snimci. Dakle, kaznenim djelom se kažnjava i onaj tko npr. izmjeni snimku spolno eksplicitnog sadržaja na način da u istu umetne neku drugu osobu ili je na drugi način krivotvori te time povrijedi privatnost oštećenog. Ako snimka spolno eksplicitnog sadržaja postane dostupna većem brojem osoba, kazna zatvora za počinitelja se povećava, te može iznositi do tri godine. Očekivano, Kazneni zakon nadalje propisuje i kako se snimke i posebne naprave kojima je kazneno djelo zlouporabe snimke spolno eksplicitnog sadržaja počinjeno ima oduzeti od počinitelja. S obzirom na vremenski odmak od propisivanja i uvođenja zlouporabe snimke spolno eksplicitnog sadržaja kao kazneno djelo, u praksi su se počeli pojavljivati slučajevi progonjeni temeljem navedene odredbe“, navodi.

Musulin pojašnjava primjer kada je okrivljenik u rujnu 2021. godine putem aplikacije Messenger, bez pristanka X. Y., snimke njihovog spolnog odnosa te fotografije na kojima se prikazuje spolovilo X. Y. i njezino golo tijelo, poslao N. B. i I. B., na koji način je povrijedio privatnost X. Y., dakle zlouporabio odnos povjerenja i bez pristanka snimane osobe učinio dostupnim trećoj osobi snimke spolno eksplicitnog sadržaja koja je snimljena uz pristanak te osobe za osobnu uporabu i na taj način povrijedio privatnost te osobe, kojim radnjama je počinio kazneno djelo protiv privatnosti -

[Scroll to top](#)

Zloporabom snimke spolno eksplicitnog sadržaja - opisano i kažnjivo po članku 144.a stavak 1.

KZ/11. Okrivljeniku se pored navedenog kaznenog djela stavljao na teret i počinjenje kaznenog djela protiv opće sigurnosti - dovođenjem u opasnost života i imovine opće opasnom radnjom ili sredstvom i kazneno djelo protiv pravosuđa - neizvršenjem sudske odluke. Okrivljenik je priznao kaznena djela koja mu se stavljaju na teret te je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju u trajanju dvije godine, uz primjenu djelomične uvjetne osude na način da neuvjetovani dio kazne zatvora iznosi jednu godinu, dok se uvjetovani dio kazne u trajanju od jedne godine neće izvršiti ako podnositelj u roku od četiri godine ne počinii novo kazneno djelo.

„Slijedom navedenoga, u svjetlu razvoja informacijske pismenosti te sveprisutnog korištenja pametnih telefona i drugih uređaja koji jednostavno omogućuju snimanje, dijeljenje i izmjenu/preinaku sadržaja, jasno je kako postoji i sve veći broj slučajeva zlouporabe snimaka i fotografija spolno eksplicitnog sadržaja. Upravo zbog navedenog, zakonodavac je opravdano prepoznao potrebu za posebnom regulacijom radi kažnjavanja počinitelja takvih djela. Iako je ovlaštenii tužitelj, odnosno pravna praksa pronašla način kažnjavati i prema prethodnoj regulativi, posebna regulacija kaznenog djela zloporabe snimke spolno eksplicitnog sadržaja samo može dodatno upozoriti potencijalne počinitelje na sankciju koja prijete i pomoći u generalnoj prevenciji činjenja takvih i sličnih kaznenih djela“, objašnjava Musulin.

Krešimir Pučić

(Članak je objavljen u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije)

(Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora)